

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه دشواری تنظیم هیجان؛ راهبردهای مقابله؛ معنویت و جرات مندی دانش آموزان تک والد و عادی بود. این پژوهش علی - مقایسه ای و از منظر هدف کاربردی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان تک والد و عادی شهرستان شفت در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ که در مدارس دبیرستان دوره ی دوم متوسطه مشغول به تحصیل بودند تشکیل دادند. روش نمونه گیری در این پژوهش غیراحتمالی در دسترس بوده است و حجم نمونه ای تعداد ۱۲۰ نفر (به ازای هر متغیر مورد مقایسه و مقوله ای ۳۰ نفر)؛ ۶۰ نفر از دانش آموزان تک والد و ۶۰ نفر از دانش آموزان عادی، به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه های دشواری های تنظیم هیجان DERS، راهبردهای مقابله ای لازاروس و فولکمن، سلامت معنوی پولوتزین و ایسون و ابراز وجود شرینگ استفاده شد. تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار Spss22 و آزمون آماری تحلیل واریانس چندمتغیری (MANOVA) انجام شد. در بررسی فرضیه های پژوهش یافته ها نشان داد که بین دشواری تنظیم هیجان دانش آموزان تک والد و عادی (در مولفه های عدم پذیرش پاسخ های هیجانی $(F_{(1, 120)} = 66/34, p < 0/001, \eta^2 = 0/69)$ ، دشواری در انجام رفتار هدفمند $(F_{(1, 120)} = 29/99, p < 0/001, \eta^2 = 0/20)$ ، فقدان آگاهی هیجانی $(F_{(1, 120)} = 74/17, p < 0/001, \eta^2 = 0/38)$ ، دشواری در کنترل تکانه $(F_{(1, 120)} = 83/23, p < 0/001, \eta^2 = 0/41)$ ، دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجان $(F_{(1, 120)} = 35/78, p < 0/001, \eta^2 = 0/20)$ ، عدم وضوح هیجانی $(F_{(1, 120)} = 20/31, p < 0/001, \eta^2 = 0/14)$ و بین راهبردهای مقابله ای دانش آموزان تک والد و عادی (در مولفه های مقابله مستقیم $(F_{(1, 120)} = 71/10, p < 0/001, \eta^2 = 0/37)$ ، فاصله گرفتن $(F_{(1, 120)} = 71/10, p < 0/001, \eta^2 = 0/45)$ ، خودکنترلی $(F_{(1, 120)} = 99/84, p < 0/001, \eta^2 = 0/37)$ ، طلب حمایت اجتماعی $(F_{(1, 120)} = 71/66, p < 0/001, \eta^2 = 0/37)$ ، پذیرش مسئولیت $(F_{(1, 120)} = 71/45, p < 0/001, \eta^2 = 0/52)$ ، گریز اجتناب $(F_{(1, 120)} = 13/41, p < 0/001, \eta^2 = 0/22)$ ، حل مسأله برنامه ریزی شده $(F_{(1, 120)} = 34/38, p < 0/001, \eta^2 = 0/45)$ ، ارزیابی مجدد مثبت $(F_{(1, 120)} = 99/49, p < 0/001, \eta^2 = 0/45)$ و سلامتی مذهبی $(F_{(1, 120)} = 78/94, p < 0/001, \eta^2 = 0/40)$ و بین معنویت دانش آموزان تک والد و عادی (در مولفه های سلامت مذهبی $(F_{(1, 120)} = 31/77, p < 0/001, \eta^2 = 0/21)$ و سلامت وجودی $(F_{(1, 120)} = 33/53, p < 0/001, \eta^2 = 0/22)$) و بین جرات مندی دانش آموزان تک والد و عادی تفاوت معنی داری مشاهده شد. با توجه به بالابودن جمعیت دانش آموزی به عنوان سرمایه های اصلی و گردانندگان آینده کشور، لزوم انجام تحقیقاتی از این دست و بهره گیری از یافته های تحقیقاتی در راستای ارتقاء کیفیت برنامه ریزی های آموزشی جهت رشد و افزایش دانش آموزان تک والد حائز اهمیت است.

کلمات کلیدی: دشواری های تنظیم هیجان، راهبردهای مقابله ای، سلامت معنوی، جرات مندی